

15.11.2023

6-A

Історія

вч. Рзаєва Н.О.

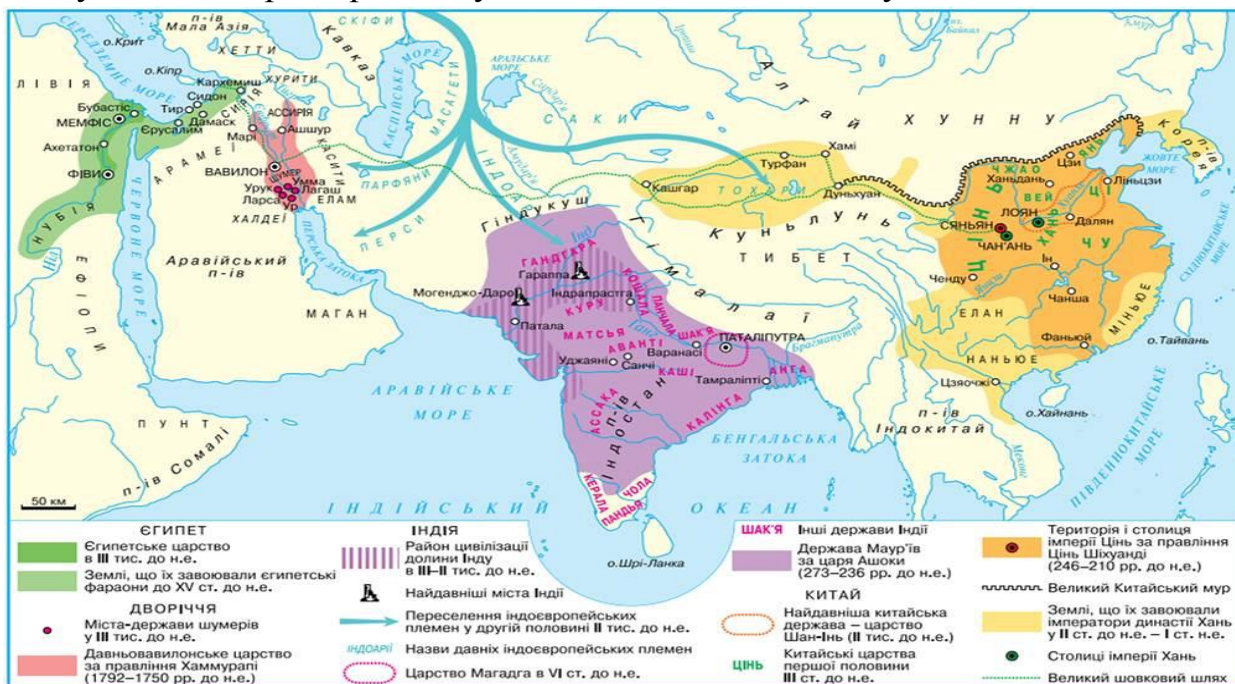
Тема: Культурні надбання Стародавнього Сходу.

Мета уроку: визначити особливості розвитку культури стародавніх цивілізацій, роль писемності в збереженні історичної пам'яті, дослідити наукові відкриття народів Сходу, зв'язок між природними умовами та особливостями господарського життя давніх цивілізацій; розвивати ключові компетентності: спілкування державною мовою; інформаційно-цифрова компетентність; уміння вчитися впродовж життя; соціальна та громадянська компетентності; розвивати історичну компетентність (хронологічну, просторову, інформаційну, логічну, аксіологічну); виховувати засобами історії інтерес до минулого людства.

Актуалізація опорних знань.

Робота з картою «Юний картограф»

- Які цивілізації Сходу виникли в давнину?
- В долині яких річок вони виникли?
- Чи були спільні риси розвитку давніх цивілізацій Сходу?

Робота з візуальними джерелами «Портретна галерея»

- Впізнай правителя
- Чим він прославився

Термінологічна розминка «Словниковий батл»

- Шадуф –це
- Імперія –це
- Зикурат – це
- Варна –це
- Ном - це
- Жерці- це
- Шумери –це

Мотивація навчальної діяльності.

Проблемне питання «Синтез думок»

Яку роль відіграє культура в розвитку суспільства?

Вивчення нового матеріалу

Сьогодні ми з вами говоритимемо про культурні надбання країн сходу. Внесок країн сходу у світову культуру неоціненний! Величезну кількість речей, що вас оточують просто зараз, створили та почали використовувати завдяки людям, які жили в Єгипті, Фінікії, Індії, Китаї. Уявімо на хвилинку, що ми прокинулись у гіпотетичному світі без винаходів країн Сходу. Отже, ви прокинулись у себе в кімнаті. Ідемо у ванну — і тут

на нас чекає перший сюрприз. Туалетний папір і зубну щітку зі щетиною ви не побачите — це винаходи китайців. Ну, добре, засмутилися, але не критично. Ідемо снідати — і не знаходимо виделку! Чаю також ніде нема. Яюсь поївши, вибігаємо до школи. І отут будьте готові. По-перше, паперу і друкарства в цьому світі не існує, оскільки їх також винайшли в Китаї, але це ще не все. Замість звичних цифр, які ви знаєте, перед вами будуть, наприклад, римські цифри. Я знаю, що ви їх дуже любите з курсу історії. Але як же так вийшло? Річ у тім, що такі рідні для вас цифри винайшли в Індії, потім їх запозичили араби, а вже опісля вони з'явилися у європейців. Отже, ви сидите на уроці, записуєте на папірусі римськими цифрами рівняння з математики.

У лікарні немає хірургічних інструментів, у перукарні гребінця і ножиць— це винахід давніх єгиптян. Машина без колес – це винахід шумерів.

Робота з термінами (запишіть)

Культура - сукупність матеріальних та духовних цінностей, створених людством протягом його історії.

Робота зі схемою (складіть у зошиті)

Наведіть приклади матеріальних і духовних зразків культури.

Робота з візуальними джерелами «Юні екскурсоводи»

МИСТЕЦТВО НАРОДІВ СТАРОДАВНЬОГО СХОДУ

Рівень культури й умінь людей давніх цивілізацій був такими високими, що й досі вражає своєю величчю і художньою досконалістю пам'яток. Кому присвячували пам'ятки мистецтва давні творці? Яку інформацію доносять їхні творіння до нас? Спробуймо зрозуміти та пояснити.

Буддійська ступа в м. Санчі (Індія)

Теракотова армія імператора Цінь Ши Хуан-ді (Китай)

Штандарт із шумерського м. Ура (Межиріччя)

Нефертіті (Єгипет)

Статуетка Гудеа, м. Лагаш (Межиріччя)

Лєвова капітель з Ашоки (Індія)

Сфінкс і піраміда в м. Гіза (Єгипет)

У нільських хащах (давньоєгипетський малюнок)

Великий китайський мур

Пізнавально й цікаво

«Відвідайте» фотовиставку «Пам'ятки мистецтва стародавнього Сходу». Зверніть увагу на:

1. Назва пам'ятки.
2. У якій давній країні вона була створена.
3. До якого виду мистецтва належить пам'ятка.

Поміркуйте!

Яку інформацію про минуле «розповідає» ця пам'ятка як історичне джерело?

Цікаві факти

Одного разу китайський селянин Ян Жифа копав у дворі колодязь. Раптом лопата вперлася у щось тверде. Він витягнув знахідку із землі, зішкріб бруд і занімів від жаху. Він тримав у руках глиняну чоловічу голову. Так у 1974 році у місті Сіан була зроблена сенсаційна знахідка - теракотова армія імператора Цінь Ши-Хуанді. Письмо було винайдене людством понад 5 000 років тому. Відтоді воно стало одним із головних способів передавання та зберігання різноманітної інформації. Формування писемності вчені відносять до ознак цивілізованості давніх суспільств.

Хвилинка відпочинку. Гімнастика для очей

https://youtu.be/u_fLRqgJ59E?si=uANSHgRkLIGVwBpf

Випереджальне завдання

(повідомлення учнів «Цікаві факти про країни Стародавнього Сходу»)

Робота зі схемою

На основі відомої вам інформації про розвиток перших цивілізацій стародавнього Сходу назвіть (за зразком) сфери застосування письма в давніх державах (кількість варіантів відповідей необмежена).

Перегляньте відео «Наукові знання єгиптян»

https://youtu.be/8gEwXUhsFBg?si=Ukb_tUMbPbm44bq4

НАУКОВІ ВІДКРИТТЯ НАРОДІВ СТАРОДАВНЬОГО СХОДУ

Народи стародавнього Сходу здійснили низку важливих наукових відкриттів, якими ми користуємося й нині. Вавилоняни впровадили систему обліку, засновану на числі

60. Саме із цієї системи до нас дійшли розподіл години на 60 хвилин, хвилини — на 60 секунд, а також число градусів у колі ($60^\circ \cdot 6^\circ = 360^\circ$).

Індія є батьківщиною відомих нам цифр. Європейці дізналися про ці цифри за посередництва арабів, тому їх називають арабськими. Давні індійці також придумали гру в шахи, володіли знаннями про рух небесних тіл.

У Китаї добре була розвинена медицина. Особливим методом китайської медицини є акупунктура — голковколювання в особливі, біологічно активні точки на тілі людини.

У Китаї вперше в історії людства навчилися виготовляти папір і порох, туш і лак, гармати й кулі, винайшли друкарство, виготовили перший компас і сейсмограф (прилад для визначення сили землетрусів).

Перегляньте відео «Історія виникнення паперу»:

https://youtu.be/wsZ-ERlpqk?si=rtda_wvmjhRXdYVn

Узагальнення. Систематизація.

Евристична бесіда

- Чому важливо зберігати пам'ятки культури різних народів світу?
- Що свідчить про високий рівень культури народів стародавнього Сходу?

Самооцінювання

Яку роль відіграла писемність у розвитку давніх цивілізацій Сходу?"		Прекрасно
Якими науковими відкриттями народів Сходу ми послуговуємось і нині?"		Добре
У чому відмінність пам'яток мистецтва народів стародавнього Сходу?"		Треба попрацювати
Що сприяло високому рівню розвитку культури стародавнього Сходу?"		Нічого не зрозуміло

Рефлексія

*Скориставшись уявним мікрофоном, доповніть твердження: Раніше я не знав / не знала, що...

Домашнє завдання:

1. Опрацюйте § 24-25, опорний конспект.
2. Виконайте онлайн-вправу на стор.121.
3. Творче завдання: підготуйте повідомлення про одну з пам'яток мистецтва Стародавнього Сходу.

Завдання надсилайте на освітню платформу Human, або на ел. адресу nataliarzaeva5@gmail.com

Бажаю успіхів у навчанні!